

NATUURPUNT DE RATEL - NEVELE

Gemeenteraadsverkiezingen 2006 en een duurzaam gemeentelijk beleid

Dat er binnen enkele maanden gemeenteraadsverkiezingen zijn, zullen we met zijn allen aan den lijve ondervinden: naar goede zesjaarlijkse gewoonte zien we overal in de deelgemeenten de bekende bordjes "wegomleiding" verschijnen! Maar daar gaan we het niet over hebben.

Wel over wat ons aanbelangt : gezonde lucht, proper water, een leefbare omgeving en voldoende natuur in de buurt. Kortom, basisbehoeften, meer zelfs, basisrechten van elke inwoner van Nevele. Kan een gemeente daar wat aan doen, of is dit de taak van een hogere Overheid? Het excuus "we hebben daar de middelen niet voor" mag alvast niet ingeroepen worden. Ook op lokaal vlak kunnen we een aantal tastbare zaken realiseren: niet de mensen of de middelen zijn de beperkende factor, wel durf en ambitie.

*Hoe we in Nevele toch een aantal heel concrete projecten kunnen op de rails zetten, is de bedoeling van dit memorandum, dat we vanuit **Natuurpunt De Ratel-Nevele** aan alle politieke partijen toesturen. Met uiteraard de hoop dat de partijen in hun verkiezingsprogramma's deze elementen overnemen en zich bereid verklaren ze ook daadwerkelijk te realiseren in de volgende zes jaar.*

Volgende thema's zien we als natuur- en milieuvereniging graag aan bod komen :

1. Een samenwerkende gemeente

Het is aan de verkozenen om beslissingen te nemen. Dat dit best gebeurt na ruggespraak met de burger is evident : milieuzorg en natuurbehoud vragen een inspanning van iedereen. Mensen staan positiever tegenover bepaalde maatregelen als ze zelf met suggesties en mogelijke oplossingen mogen naar voor komen.

Binnen Nevele hebben we op milieu- en natuurvlak daartoe de milieuvadvisraad, de gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening (GECORO) en de landbouwraad. Het goed functioneren van deze adviesraden is een eerste stap om tot een betere samenwerking te komen. Dat het binnen de milieuraad en de GECORO niet optimaal verloopt, is in vroegere artikels aan bod gekomen: niet het bereiken van een consensus staat er op de eerste plaats, wel het halen van het eigen gelijk. Dit is voor een stuk ingebakken in de samenstelling van beide raden : ze willen immers een afspiegeling zijn van de verschillende belangengroepen binnen de gemeente. De landbouwraad heeft daar geen probleem mee: daar is slechts één belangengroep vertegenwoordigd. Voor alle partijen zou het een goede zaak zijn moesten milieuraad en de GECORO terug beter gaan functioneren. Waarom dan ook geen milieuraad zonder vertegenwoordiging van de landbouw, naar analogie met de landbouwraad? Het zou de werking van de milieuraad alvast vooruit helpen.

Verder dringen we er op aan verder te gaan met wat al goed loopt: de hoorzittingen en info-avonden, het uitbouwen van de gemeentelijke website met doorklikmogelijkheid naar bepaalde documenten , plannen,... Tevens pleiten we met Natuurpunt De Ratel voor een sterkere uitbouw van de infotaak via de bibliotheek. De huidige beperking van inzage op het gemeentehuis de dinsdagavond kan op die manier sterk verruimd worden. Denken we maar aan de talrijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Inspraak en informatie wil niet zeggen dat alle beslissingen met unanimitéit moeten genomen worden: een efficiënt beleid vraagt soms om doortastende beslissingen, waar niet iedereen het mee eens is! Het belangrijkste is dat er tijdig een beslissing komt die kadert binnen een bepaalde goed onderbouwde visie.

2. De gemeente moet het voorbeeld geven

Zelf als gemeentebestuur het goede voorbeeld geven, dit kan op verschillende manieren:

- Binnenkort worden er misschien een nieuwe brandweerkazerne en een nieuw gebouw voor de politie gebouwd. Hier kan Nevele via het kiezen voor **duurzame materialen en technieken** aan de inwoners het voorbeeld geven. Het zoveel mogelijk gebruiken van regenwater, het voorzien van duurzame energievormen (zonnepanelen, zonneboiler, warmterecuperatie, spaarlampen, ...), milieuvriendelijke isolatie, gebruik van hout uit duurzaam geëxploiteerde bossen (hout met FSC label), evenveel praktische voorbeelden voor alle inwoners.
- Een **milieubewust aankoopbeleid** voor alle diensten: kantoormateriaal (papier, toners), schoonmaakproducten die biologisch afbreekbaar zijn, als cateringproducten producten afkomstig van biologische landbouw, geen wegwerpverpakking. Zoveel mogelijk afvalarme of recycleerbare producten.
- Het vermijden van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen langs onze wegen heeft eveneens een sterke voorbeeldfunctie. Waarom geen nulgebruik in Nevele?
- Onze milieudienst werkt goed! Beter kan echter altijd: de nodige middelen voorzien, zowel op het vlak van mensen als geld, is een minimumvereiste. Het verderzetten van het opmaken van **plannen en het realiseren ervan** via meetbare doelstellingen blijven belangrijk.
- Het tere punt van een goed milieubeleid is **een goede handhaving**: Nevele moet optreden tegen wie de regels niet naleeft. Denken we maar aan het sluikestorten langs de wegen en rond de afritten van de E 40, het nog altijd zonder vergunning kappen van bomen en hagen of dempen van poelen, het illegaal lozen van mest of ander afvalwater. Verder hebben we ook nog de plaag van het illegaal crossen, met "quads" en moto's, langs de kanalen en doorheen de opgespoten terreinen. Een betere opleiding van en een ingrijpen door de gemeentelijke politie is hier zeker een aandachtspunt voor de volgende periode.

3. Zuiver water

Het afvalwater van Hansbeke en Poesele belandt nog steeds ongezuiverd in de natuur. Een oplossing hiervoor is een dringende zaak!

Als landelijke gemeente kan Nevele ook het voortouw nemen in het propageren van een gescheiden rioleringsstelsel: bijna overal lopen afvalwater én regenwater via de riolering naar het waterzuiverings-station te Landegem. Vanaf nu zou bij de (her)aanleg van rioleringen een gescheiden circuit de regel moeten zijn. Voor nieuwbouwwoningen of ingrijpende verbouwingen denken we aan een verbod om regenwaterafvoer aan te sluiten op de riolering. Een verbod om nog langer baangrachten te dempen is eveneens een stap in de goede richting. Dat de gemeente door een degelijk onderhoud van die baangrachten een goed voorbeeld kan geven, is evident.

Deze zaken gaan samen met het propageren van het gebruik van regenwater: het behouden van de subsidie bij de installatie van een regenwaterput is daartoe een uitgelezen maatregel.

Door de lintbebouwing en de vele zonevreemde woningen is het aansluiten op het rioleringsnet ofwel niet mogelijk ofwel een zeer dure zaak voor de gemeente. Het verplicht maken van de individuele behandeling van afvalwater en/of kleinschalige waterzuiveringsinstallaties bij het verbouwen van woningen gelegen in het buitengebied is een oplossing voor dit probleem. Wie kiest om op zo'n plaats te wonen, moet ook zijn bijdrage leveren.

De ideale manier om tot een geïntegreerde aanpak te komen, is het uitvoeren van de acties die in de deelbekkenbeheersplannen zijn voorzien: zowel voor de Poekebeek als de Oude Kale gaan hier zuiver water en natuurontwikkeling hand in hand. Een herwaardering van de valleigebieden, met als één van de functies het herstellen van de overstromingsfunctie, heeft zowel positieve gevolgen voor de natuur als voor het oplossen van het probleem van de wateroverlast. In dit kader pleit Natuurpunt De Ratel ook voor een zo snel mogelijke realisatie van de vistrap op de Poekebeek in Nevele.

4. Hernieuwbare energie

De dure stookolieprijzen hebben ons terug met de neus op de feiten gedrukt: zuinig omspringen met energie en streven naar zoveel mogelijk **hernieuwbare energiebronnen** zijn een noodzaak voor de toekomst. Ook Nevele kan op zijn niveau daaraan meewerken.

Het verderzetten van de mix van informatie en premies is een eerste stap. Waarom geen **infoeket** op gemeentelijk niveau? Daar kan de gemeente bij het uitreiken van de nodige vergunningen inlichtingen geven aan bouwers en verbouwers over efficiënte isolatie- en verwarmingstechnieken, bestaande premies en subsidies... Waarom ook niet het voorbeeld van Gent, Merelbeke of Destelbergen volgen en een **bouwadvies-cheque** geven aan inwoners die milieuvriendelijk willen bouwen of verbouwen? Die cheque is goed voor 3u gratis advies bij de Gentse Milieu-advieswinkel.

Waar Nevele eveneens actiever kan zijn, is een pro-actieve benadering van **windenergie**: de huidige aanpak is te afwachtend! We weten dat windmolens vaak veel discussies veroorzaken, maar een meer actieve zoektocht naar een mogelijke locatie voor een kleinschalig windmolenpark moet mogelijk zijn binnen onze gemeente.

Een andere mogelijkheid is het uitrusten van de bibliotheek met **zonnepanelen**: binnen kan afgelezen worden hoeveel Watt een paneel op elk moment levert, hoeveel Kilowattuur reeds in het totaal is geproduceerd en welke besparing in CO₂-uitstoot dit oplevert. Die energie kan dan bijvoorbeeld dienen om de bibliotheek uit te rusten met air-conditioning, voorwaar geen luxe in de zomer!

5. Natuur voor iedereen

Vlaanderen scoort binnen Europa zeer slecht wat betreft natuur. Nochtans is er een grote vraag naar groen. Ook Nevele, als buitengemeente, doet het niet goed : op een totaal van ruim 5000 hectaren grondgebied is nog geen 50 hectaren officieel ingekleurd als natuurgebied! Enkel het Vaardeken en de opgespoten terreinen in Landegem en Merendree hebben een bestemming als natuurgebied. Wat ook beschermd is, is een smalle strook langs de Oude Kale, meer ter wille van de status van waterwinning van de beek dan ter bescherming van de natuur. De versnippering van de open ruimte en de voortschrijdende intensivering van de landbouw hebben een enorme impact op de weinige natuur die ons nog rest.

Er zijn mogelijkheden zat tot beter doen : groen moet een volwaardig onderdeel zijn van de ontwikkeling van de ruimte.

Waarom bij het aansnijden van woongebieden niet de verplichting opleggen om groenvoorzieningen mee te plannen? Een internationale norm spreekt van 30m² groen per inwoner, gerealiseerd via wijkgroen op wandelafstand. Het mag duidelijk zijn dat we hier niet aan de alomtegenwoordige maisakkers denken! Evenmin het excuus dat dit niet nodig is in onze landelijke omgeving. Het is eveneens evident dat Natuurpunt De Ratel hierbij aan streekeigen planten en bomen denkt.

Zo komen we bij een reeds bestaand initiatief, dat de laatste jaren een stille dood gestorven is: de actie "Behaag Nevele". De vele nieuwbouwwijken die Nevele telt kunnen zo met streekeigen groen een natuurvriendelijk tuinbeheer realiseren. Dit initiatief verdient nieuw leven ingeblazen te worden.

De verwerving van nieuwe natuurgebieden is natuurlijk de manier om tot een betere bescherming te komen. Wat meer initiatief op dit vlak zou zeer welkom zijn. Mogelijke gebieden liggen voor het grijpen : de valleigebieden van de Oude Kale en de Poekebeek, de omgeving van het Vaardeken, bosuitbreiding rond het Veldeken.

Ook op het vlak van soortenbescherming kan Nevele initiatieven nemen: sommige bedreigde soorten zoals de huiszwaluw of de veldleeuwerik kunnen binnen onze gemeente geholpen worden. Voor de huiszwaluw denken we aan initiatieven om kunstnesten of mestplankjes onder natuurlijke nesten aan te brengen bij private of openbare gebouwen (Nevele markt, Hansbeke station,...) of het voorzien van een subsidie om kunstnesten aan te kopen. Voor de veldleeuwerik denken we aan een subsidie om rond akkers een strook te voorzien waar de natuur zijn gang kan gaan, vrij van sproeistoffen of bemesting. Ook andere dieren, zoals patrijzen of hazen, profiteren daarvan. Dergelijk project heeft in West-Vlaanderen al zijn deugdelijkheid bewezen.

6. Een kernachtige ruimtelijke ordening

Nevele was één van de eerste gemeenten die een ruimtelijk structuurplan hebben opgemaakt. Ondertussen zijn al tal van ruimtelijke uitvoeringsplannen goedgekeurd, andere zijn nog in uitvoering. Natuurpunt De Ratel heeft bij de totstandkoming ervan zijn constructieve bijdrage geleverd. Algemeen gesproken hebben we ons tot op vandaag kunnen vinden in de ruimtelijke visie die erin tot uiting komt : we zijn een landelijke gemeente in het buitengebied, en streven ernaar dit zo te houden. Dit uiteraard met een in de balans leggen van verschillende belangen: wonen en werken, landbouw en natuur. Dit verloopt niet zonder slag of stoot. Ook in onze gemeente rukt de versnippering op: kijk maar naar de typisch Vlaamse kwaal van de lintbebouwing, met als meest typisch voorbeeld het toeslibben van de Biebuyckstraat tussen Nevele en de autostrade. De volgende jaren staat een herziening van het ruimtelijk structuurplan in de steigers. Maar al te vaak horen we dat er niet voldoende bouwgrond ter beschikking is en dat nieuwe woon(uitbreidings)gebieden nodig zijn. Natuurpunt De Ratel is daar geen voorstander van: eerst willen we via een inventaris van de bestaande beschikbare bouwgronden te weten komen wat er aan oppervlakte onbebouwde bouwgrond ligt, maar vaak om speculatieve redenen niet op de markt komt. Verder pleiten we voor een maximale inbreiding: veel leegstand in onze dorpen (kijk maar eens rond in het centrum van Hansbeke!!) biedt nog tal van valabele woongelegenheden. Tevens liggen in verschillende dorpen nog bouwgronden binnen de kernen die nog niet aangeboden worden, of gebouwen/terreinen die een herbestemming kunnen krijgen. Denken we voor Nevele maar aan de brandweerkazerne en een oud depot van de Lijn.

Maar al te vaak is het de natuur die bij het opstellen van RUPs stiefmoederlijk behandeld wordt. Hoe dikwijls hebben we geen pleidooi moeten horen om een bestaande, niet wettelijk vergunde toestand te regulariseren? Idem als het gaat om binnen het landbouwgebied een minimum aan maatregelen ten voordele van de natuur te voorzien: dan speelt alleen het pure economische belang. Wie van de politieke partijen durft standpunt innemen ten voordele van de natuur?

7. Verstandig mobiel

Als milieubewuste vereniging streven we naar het zoveel mogelijk beperken van het verkeer. Ook bij ons, zij het op beperkte schaal, komen de klassieke verkeersproblemen voor. Het veilig maken van de schoolomgevingen moet verder afgewerkt worden. Tevens moeten we het gebruik van de fiets verder stimuleren: acties zoals "Met belgerinkel naar de winkel" verdienen dan ook alle lof en zijn voor herhaling vatbaar. Een verder uitbouwen van veilige fietspaden is een absolute vereiste. In dit kader moeten we ook ons pleidooi voor het project "trage wegen" zien: nu is er al één realisatie tussen Hansbeke en Landegem. Graag zien we in alle deelgemeenten trage wegen terug open gaan!

Met dit memorandum willen we onze politieke partijen alvast inspiratie verschaffen om natuur en milieu als een ernstig onderdeel van hun programma op te nemen.

Natuurpunt De Ratel-Nevele
p/a Stationsstraat 123, 9850 Nevele
natuurpuntderatel@telenet.be